

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20212 - Història Medieval Universal de la Baixa Edat Mitjana / 1
Titulació	Grau d'Història - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Antoni Mas Forners						
<i>Responsable</i> antoni.mas@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura " Història de la baixa Edat Mitjana Universal "constitueix una assignatura obligatòria de especialització de segon curs; es realitzarà al llarg del segon semestre i tindrà un desenvolupament tèoric però també pràctic . L'alumnat al llarg del curs s'iniciarà en l' estudi dels regnes entre els segles XIII i fins del segle XV, la seva evolució interna així com les interrelacions entre els cristians i entre els cristians i els musulmans.

Requisits

No hi ha cap requisita esmentar.

Competències

Específiques

- * 1. CE-5 Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics, les seves relacions amb àmbits geogràfics diferents del propi, amb el medi ambient i els recursos materials al seu abast.

Genèriques

- * G3: Una correcta comunicació oral i escrita

Guia docent

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema introductor. Introducció

El concepte de la baixa Edat Mitjana, fonts i bibliografia

bloc 1. L'EXPANSIÓ DE LA SOCIETAT CRISTIANA FEUDAL (1200-1347)

- El creixement econòmic i demogràfic dels segles XII-XIII.
- L'expansió agrària.
- El desenvolupament urbà.
- La consolidació de la xarxa comercial
- L'expansió territorial de la societat cristiana feudal: Les darreres creuades (Terra Santa, "Reconquista" i "Drang nach Osten").
- L'enfortiment de l'església. Innocenci III i el concili del Laterà IV. Els ordes mendicants. Les heretgies. La Inquisició. El naixement de les Universitats. El reviscolament intel·lectual.
- La puixança de les monarquies feudals.

bloc 2. LA CRISI DEL SEGLE XIV: PESTA, GUERRA I REVOLTES

- L'epidèmia de Pesta Negra.
- El debat historiogràfic: crisi exògena i epidèmica o una crisi sistèmica?
- Els efectes de la crisi.
- La disminució demogràfica i el col·lapse econòmic.
- L'enfortiment de la servitud.
- Reviscolament de l'esclavatge.
- L'impacte i canvis en l'agricultura, la producció artesanal i en el comerç.
- La reorganització de les societats feudals. El feudalisme "bastard" i la centralització de la monarquia en els segles XIV i XV.
- La intensificació dels conflictes entre les monarquies feudals (la Guerra dels Cent Anys, la Guerra dels dos-cents anys, la Guerra dels dos Peres) en els segles XIV i XV.
- L'increment de la fiscalitat.
- Les revoltes urbanes i rurals.
- La crisi de l'Església (el Papat d'Avinyó, el Cisma d'Occident).

bloc 3. EL SEGLE XV: CAP A LA RECUPERACIÓ

- La intensificació del creixement (demogràfic, agrari, econòmic).
- La recuperació del poblament urbà.
- L'especialització agrària i manufacturera.
- La transformació de la societat rural i canvis en les formes de tinença de la terra.
- Les exploracions i els fonaments de les colonitzacions.
- Els conflictes entre la cristiandat i l'Islam.

bloc 4. "ELS ALTRES": BIZANCI, L'ISLAM I L'IMPERI MONGOL

- L'Islam: expansió religiosa i fragmentació política.
- L'esfondrament progressiu de l'imperi bizantí.

Guia docent

- L'imperi mongol.

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric a través de classes presencials, introduint-se referències bibliogràfiques que permetran a l'alumnat adquirir les competències fixades. De manera també coordinada amb les classes teòriques es realitzaran un seguit de classes pràctiques i seminaris tutelats, amb l'objectiu d'una millor concreció dels coneixements explicats. Tant a les classes teòriques com a les pràctiques s'empraran diverses estratègies didàctiques, incidint en totes aquelles pràctiques que puguin consolidar i fomentar el treball personal i la crítica.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Sense assignar	Grup gran (G)	Introduir l'alumne en els coneixement de les societats medievals	35
Seminaris i tallers	Comentari de texts i mapes	Grup mitjà (M)	Assistència als seminaris, tallers i conferències que indiqui el professorat.	7
Classes pràctiques	Sense assignar	Grup mitjà (M)	Comentaris i debats de texts diversos i d'audiovisuals-	14
Tutories ECTS	Sense assignar	Grup petit (P)	Seguiment del procés d'aprenentatge dels alumnes.	1
Avaluació	avaluació	Grup gran (G)	Determinar les competències assumides per l'alumnat	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Sense assignar	Preparació i execució dels treballs pràctics de classe i exàmens amb la finalitat d'assolir les competències previstes en la matèria	90

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Comentari de texts i mapes

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Assistència als seminaris, tallers i conferències que indiqui el professorat.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	20% per a l'itinerari B

Sense assignar

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Comentaris i debats de texts diversos i d'audiovisuals-
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	20% per a l'itinerari B

Sense assignar

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Seguiment del procés d'aprenentatge dels alumnes.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	5% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	0% per a l'itinerari B

Guia docent

avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Determinar les competències assumides per l'alumnat
Criteris d'avaluació	proves de resposta llarga i d'altres de curta

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 60% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

NOVETATS:

Calvo Gómez, José Antonio (2017): El clero y los religiosos en la Edad Media, Editorial Síntesis, Madrid.
Feros, A. (2019): Antes de España. Nación y raza en el mundo hispánico, 1450-1820 Marcial Pons, Madrid.
Lledó-Guillem, Vicente (2019): La formación de la identidad lingüística catalana (siglos XIII-XVII), Marcial Pons, Madrid.

Tyerman, Christopher (2005): Las Cruzadas. Realidad y mito, Editorial Crítica, Barcelona.

Watts, John (2016): La formación de los sistemas políticos. Europa (1300-1500), PUV, València.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Abulafia, David (2017): La guerra de los doscientos años: Aragón, Anjou y la lucha por el Mediterráneo, Pasado & Presente, Barcelona.

Allmand, Christopher (1990): La Guerra de los Cien años : Inglaterra y Francia en guerra, c. 1300-c 1450, Crítica, Barcelona.

Álvarez Palenzuela (coord.) (2005): Historia Universal de la Edad Media Barcelona.

Balard, M.- Genet, J. Ph.- M. Rouche, M. (1989): De los bárbaros al Renacimiento, Akal, Madrid.

Bartlett, Robert (2003): La formación de Europa: Conquista, colonización y cambio cultural. 950-1350, PUV, València.

Benedictow, Ole J. (2011): La Peste Negra, 1346-1353. La historia completa, Akal, Madrid.

Bois, G.(2001): La gran depresión medieval: siglos XIV-XV: el precedente de una crisis sistémica, PUV, València.

Bresc, H.- Mantran, R. (2001): Europa y el Islam en la Edad Media, Editorial Crítica, Barcelona.

Córdoba de la Llave, R. (2017): Los oficios medievales, Editorial Síntesis, Madrid.

De Ayala Martínez, C.(2016): El pontificado en la edad media, Editorial Síntesis, Madrid.

Echeverría, A.- Rodríguez, J. M.: Atlas histórico de la Edad Media, Madrid, 2013.

Epstein, S. R. (2019): Libertad y crecimiento. El desarrollo de los estados y de los mercados en Europa, 1300-1750, PUV, Valencia.

Estepa Díez, C. (2017): Instituciones y poderes en la Europa Medieval: imperios, reinos y principados, Síntesis, Madrid.

Faci, J. (1999): Introducción al mundo bizantino, Síntesis, Madrid.

Feller, L.(2015): Campesinos y señores en la Edad Media. Siglos VIII-XV, PUV, València, 2015.

Bibliografia complementària

Lawrence, C.H.: El monacato medieval: formas de vida religiosa en Europa Occidental durante la Edad Media, 1999.

Le Goff, Jacques: La civilización del occidente medieval, Barcelona, 2002.

Guia docent

Le Goff, Jacques: Los intelectuales en la edad media, Barcelona, 2001
Salrach, Josep M. (2002): Entre Roma i el Renaixement, Eumo, Vic.
Manzano Moreno, Eduardo (1999): Historia de las sociedades musulmanas, Síntesis, Madrid.
Martín Prieto, Pablo (2016): Historia del pensamiento medieval: filosofía y teología, Síntesis, Madrid.
Martín Viso, Iñaki (2016): Asentamientos y paisajes rurales en el Occidente medieval, Síntesis, Madrid.
Mitre Fernández, Emilio (2003): La Iglesia en la Edad Media, Editorial Síntesis, Madrid.
Palacios Ontalva, J. Santiago (2017): Cruzadas y órdenes militares en la Edad Media, Síntesis, Madrid.
Monsalvo Antón, José M.^a (1999): Las ciudades europeas del medioevo, Síntesis, Madrid.
Monsalvo Antón, José María (2016): Los conflictos sociales en la Edad Media, Síntesis, Madrid.
Morsel, Joseph (2008): La aristocracia medieval. La dominación social en Occidente (siglos V-XV), PUV, València.

Altres recursos

S'indicaran durant el desenvolupament de l'assignatura

